

مجتمع مسکونی با رویکرد امنیت و کاهش جرم

سپیده مرادحاجتی^۱، حامد حیاتی^۲

- ۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، مجتمع آموزش عالی جهاددانشگاهی خوزستان، اهواز، ایران (sepideh.hajati.73@gmail.com).
۲- مدرس گروه معماری (مقطع تحصیلات تکمیلی)، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران (hamedhayaty@yahoo.com).

چکیده

خانه از مهمترین و قدیمی ترین دستاوردهای مادی بشر است؛ مکانی که پایه های شخصیت و هویت افراد در آن شکل می گیرند. انسان برای رسیدن به آرامش نیازمند فضای امن است هدف اصلی مسکن ایجاد محیطی امن و سازگار و منطق بر روش زندگی انسان است. احساس امنیت جایگاه ویژه ای در آرامش و افزایش کیفیت زندگی خواهد داشت. در این مقاله مروری کوتاه بر ارتباط بین فضای معماری و ارتقاء امنیت و کاهش جرم خواهیم داشت. احساس امنیت از جمله عوامل انسانی- محیطی است که می تواند نقش بسزایی در رضایتمندی انسان ها از فضایی که در آن زندگی می کنند داشته باشد. هدف این مقاله بررسی چندین راه کار امنیتی است که در طراحی معماری جهت کاهش ناهنجاری و جرم با مؤلفه امنیت در معماری و طراحی مناسب و کاربردی مؤثر از فضای محیط که باعث کاهش فرصت های مجرمانه و ترس از جرم و بهبود کیفیت زندگی است که باعث ایجاد امنیت روانی در محیط می شود.

واژگان کلیدی: "مجتمع مسکونی"، "امنیت"، "کاهش جرم"، "فضای قابل دفاع".

مقدمه

احساس امنیت از مهمترین نیازهای روحی انسان و از مهمترین شاخصه های کمیت فضایی در حوزه های عمومی است (انجمنی، ۱۳۹۱). در دوران معاصر به دلیل توجه به بعد فیزیکی به بسیاری نیازهای روانی انسان مانند احساس امنیت، محرومیت، تعامل با هم نوع و... بی توجهی شده که موجب به خطر افتادن امنیت انسانی و رشد ناهنجاری های اجتماعی شده است. در این بین احساس امنیت از جمله عوامل انسانی - محیطی است که می تواند نقش بسزایی در رضایتمندی انسان ها از فضایی که در آن زندگی می کند داشته باشد (بمانیان و محمودنژاد، ۱۳۸۸). ایران همواره به عنوان سرزمین کهن در زمینه های مختلف از جمله معماری دارای جایگاه ویژه ای بوده است این معماری توجه زیادی به حریم، امنیت و آسایش داشته و همواره تحت تاثیر تفکرات اعتقادی و رعایت اصول معماری در حفظ، آنها کوشش نموده است (کریمی، و همکاران، ۱۳۸۸). ناامنی مسکن یک نگرانی به عنوان عدم رعایت اصول